

سوالات تستی فصل سوم علوم و فنون یازدهم انسانی (پرش)

درس هفتم: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۱۰ و ۱۱

۱ - هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از شاعران قرن‌های «دهم و یازدهم» است؟

الف) مضامین ابداعی فراوان در اشعارش به کار رفته است.

ب) سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد یعنی سبک هندی است.

ج) از پرکارترین شاعران فارسی زبان و در غزل سرایی مشهور است.

د) داشتن مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین از ویژگی‌های شعر اوست.

۱) صائب تبریزی، وحشی بافقی، کلیم کاشانی، بابافغانی شیرازی

۲) صائب تبریزی، بابافغانی شیرازی، بیدل دهلوی، بابافغانی شیرازی

۳) کلیم کاشانی، بابا فغانی شیرازی، وحشی بافقی، بیدل دهلوی

۴) کلیم کاشانی، وحشی بافقی صائب تبریزی، بیدل دهلوی

۲ - هر دو مورد کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات قرن یازدهم درست است؟

الف) آشفتگی اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران و خرابی‌های زیاد باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

ب) به سبب آشنایی ایرانیان با هند مراکز تجمع مثل قهوه خانه نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره و نقد آثار یکدیگر می پرداختند.

ج) بها ندادن به شعر ستایشی در ایران موجب شد که شاعران مدیحه سرا برای امرار معاش یا ثروت اندوزی راهی دیار هند شوند.

د) کلیم کاشانی از شاعران این دوره؛ با به کاربردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خلاق المعانی ثانی» لقب گرفت.

۱) الف و ج ۲) ب و ج ۳) الف و ب ۴) ج و د

۳- کدام گزینه دربارهٔ پرکارترین شاعر سبک هندی نیست؟

۱) وی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان، خلاق المعانی ثانی لقب گرفت.

۲) در غزل سرایی مشهور است.

۳) برخی از تک بیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.

۴) وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

۴- کدام گزینه دربارهٔ تاریخ ادبیات قرن دهم نادرست است؟

۱) در این قرن حکومت در دست جانشینان تیمور بود و اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران به طور کلی

و وضع ادبیات نیز به تبع آن، آشفته بود.

۲) شاعران این دوره تشخیص داده بودند سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه سیاسی و

اجتماعی یافته است.

۳) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک دخیل بود.

۴) زبان فارسی که در شبه قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده بود، همه گیر و رسمی

شد.

۵- چند مورد از عبارت‌های زیر دربارهٔ تاریخ ادبیات قرن یازدهم صدق می‌کند؟

الف) با توجه به رواج زبان فارسی در هند آشنایی با تفکرات هندوان در تغییر سبک، تأثیر داشت.

ب) رفاه اقتصادی مردم سبب شد هر کس به اندازه توان خود به ادبیات پردازد.

ج) بازار مشاعره مناظره و نقد آثار در مراکزی مانند قهوه خانه‌ها گرم بود.

د) تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس در هند زبان فارسی زبان رسمی مردم آن دیار بود.

هـ) مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی مضامین عمده شعر شاعران این قرن است.

۱) دو ۲) چهار ۳) یک ۴) سه

۶- به چه دلیل شاعران ایرانی در سده‌های دهم و یازدهم با شوق و شور تمام راهی هند می‌شدند؟

۱) سخن گفتن پادشاهان گورکانی هند به فارسی ۲) سیطرهٔ مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران

۳) توجه و مهر شاهان صفوی نسبت به شاعران ۴) شاعر نوازی و ادب گرایی سلاطین هند

۷ - به ترتیب کدام شاعر در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبانزد است و کدام شاعر سبک هندی «خلاق المعانی ثانی» لقب گرفت؟

۱) محتشم کاشانی - کلیم کاشانی

۲) محتشم کاشانی - بابا فغانی شیرازی

۳) کلیم کاشانی - محتشم کاشانی

۴) کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

۸ - جای خالی زیر به ترتیب با کدام گزینه کامل می شود؟

لقب «خلاق المعانی ثانی» برای است. شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی، است و به کار بردن مضمون های ابداعی فراوان از ویژگی های شعر می باشد.

۱) بیدل دهلوی - واقع گرایی - کلیم کاشانی

۲) کلیم کاشانی - ابهام گرایی - بیدل دهلوی

۳) کلیم کاشانی - واقع گرایی - کلیم کاشانی

۴) بیدل دهلوی - ابهام گرایی - کلیم کاشانی

۹ - کدام گزینه درباره سخن پردازان سده دهم و یازدهم نادرست است؟

۱) بیدل دهلوی: او را به سبب سرودن غزل های خیال انگیز و به کار بردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم.

۲) وحشی بافقی سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی دوره بعد یعنی سبک هندی است.

۳) کلیم کاشانی: در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبانزد است.

۴) صائب تبریزی: برخی از تکبیت های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه اند. وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته اند.

۱۰ - کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن یازدهم نادرست است؟

۱) شاعران مدیحه سرا برای امرار معاش یا ثروت اندوزی راهی دیار هند شدند؛ زیرا آنجا به رسم دربارهای قدیم ایران هنوز بازار قصیده و مدح رواج داشت.

۲) به سبب آشنایی ایرانیان با هندی ها، مراکز تجمعی مثل قهوه خانه ها نیز دایر شد.

۳) حکومت صفوی مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه های زمینی بی توجه بود.

۴) شاعران این دوره سروده های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز و توصیف و بیان امور طبیعی همراه کردند.

۱۱ - در متن زیر چند اشتباه درباره تاریخ ادبیات قرن دهم وجود دارد؟

«شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی نابود می‌شود. پس باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گویی بازگشت. شاعران برای این کار نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی بودند و قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش، قالب مناسبی برای این کار بود. همزمان با رشد ادبیات در هند، شیراز نیز از دیدگاه ادبی توسعه یافت.»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۲ - همه گزینه‌ها به جز گزینه از عواملی است که باعث شده بود شعر و شاعری و معماری و انواع هنرها در دوره صفویه مورد توجه قرار گیرد.

۱) پایتخت شدن مرکز فارس به عنوان مهد هنر و فرهنگ
۲) دارا بودن مقام شیخی و رهبری طریقت برخی از شاهان صفوی
۳) در تماس بودن شاهان صفوی با رؤسای مذاهب
۴) پادشاهان صفوی رقبایی چون شاهان عثمانی و هندی داشتند که آن‌ها نیز به مسائل فرهنگی توجه نشان می‌دادند.

۱۳ - در کدام گزینه به نام شاعری که شعرش ویژگی‌های زیر را داراست، اشاره شده است؟
«او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم از ویژگی‌های عمده شعر وی، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین است.»
۱) چه خوش صید دلم کردی بنازم چشم مستت را. که کس آهوی وحشی را از این خوشتر

نمی‌گیرد

۲) چراغ خویش برافروختم که دست کلیم در این زمانه نهان زیر آستین کردند
۳) نرسد هیچ کس ای جان به گرفتاری جامی زین همه عاشق بیدل که گرفتار تو بینم
۴) فکر صائب نظرش دیده و دانسته که چیست هرچه بر تخته تقدیر الهی رقم است

۱۴ - واژگان کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی زیر را دربارهٔ جریان‌های شعری قرن دهم تکمیل می‌کند؟

«یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به‌طور طبیعی و به شیوهٔ کسانی مثل و سعدی در جریان بود دیگری مکتب وقوع که نتیجهٔ چاره‌اندیشی شاعران برای بود.»

۱) سنایی - تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید

۲) حافظ - تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید

۳) سنایی - جلوگیری از نفوذ واژه‌های بیگانه به زبان فارسی

۴) حافظ - جلوگیری از نفوذ واژه‌های بیگانه به زبان فارسی

۱۵ - شاعران عصر صفوی سروده‌های خود را با موارد ذکر شده همه گزینه‌ها همراه می‌کردند به جز

۱) مضامین پند و اندرز

۲) توصیف و بیان امور طبیعی

۳) تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه

۴) مدح و ستایش درباریان

۱۶ - کدام یک از گزینه‌های زیر در خصوص تاریخ ادبیات قرن یازدهم صحیح نیست؟

۱) به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها هم دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره و مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

۲) در این دوره به دلیل رواج بازار مدح و قصیده در دربارهای هند و بها ندادن شاهان صفوی به شعر ستایشی شاعران راهی دیار هند شدند.

۳) بی رونق بودن تجارت و کسب و کار در این دوره باعث پرداختن مردم به امور تفننی هم چون ادبیات شد.

۴) شاعران این دوره سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و هم چنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

۱۷ - در کدام یک از ابیات زیر به ترتیب به نام شاعری که در سرودن شعر مذهبی مشهور است و نام شاعری که «واقع گرایی شاخصه اصلی شعرش است» اشاره شده است؟

- ۱) در این ره محتشم گر نقد قلبی رفته از دستم زر نوسکه کامل عیاری کرده‌ام پیدا
- نصیحت این همه در پرده، با آن طور خودرایی مگر وحشی نمی‌داند، زبان رمز و ایما را
- ۲) و از تنهایی سلمان و حال او خبر پرسد بگو بی‌جان و بی‌جانان چه باشد حال تنها را
- با اشک فروریخت ستمهای تو وحشی پاشید نمک، جان خراشیده ما را
- ۳) صد چو وحشی بسته زنجیر عشقت شد ز نو بعد از این گنجایش ما نیست زندان تو را
- خواجو نسزد مدح و ثنا هیچ ملک را الا ملک العرش تبارک و تعالی
- ۴) چون غرقه شد عراقی یابد حیات باقی اسرار غیب بیند در عالم شهادت
- خاموش محتشم که از این نظم گریه خیز روی زمین به اشک جگرگون کباب شد

۱۸ - کدام گزینه درباره اوضاع ادبی و فرهنگی قرنهای دهم و یازدهم هجری صحیح است؟

- ۱) یکی از جریان‌های شعری قرن دهم شعر لطیف و قصیحی بود که به شیوه کسانی مثل سعدی و مولوی در جریان بود.
 - ۲) تغییر سبک شعر فارسی در این قرن‌ها به طور کلی از عوامل فرهنگی داخلی ناشی میشد و شکل‌گیری مکتب وقوع در قرن یازدهم یکی از این عوامل بود.
 - ۳) بی‌توجهی شاهان صفوی به شعر درباری و عاشقانه‌های زمینی باعث ورود مضامینی چون توصیف اندرز و ... در شعر قرن یازدهم شد.
 - ۴) بهزاد در دوره شاه‌عباس و رضا عباسی در دوره شاه‌اسماعیل از مفاخر هنر این دوره هستند.
- ۱۹ - توضیحات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کلیم کاشانی: در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهود است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است.
- ۲) وحشی بافقی: سبک شعرش حد واسط دوره عراقی و دوره بعد یعنی سبک هندی است و واقع گرایی شاخصه اصلی آن است.
- ۳) خواجوی کرمانی: شاعری است برجسته که غزل‌های او بر حافظ تأثیر گذار بوده است و صاحب مثنوی جمشید و خورشید است.
- ۴) حمدالله مستوفی: از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب تاریخ گزیده است.

۲۰ - کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن دهم نادرست است؟

- ۱) قالب غزل برای پرداختن شاعران به حقیقت‌گویی، واقع‌گویی پرداختن به مسائل اجتماعی و سیاسی مناسب نبود.
- ۲) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی کاملاً، جنبه ذهنی و تخیلی یافته است.
- ۳) مکتب وقوع، نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود که بازتابی غیر واقعی از محیط اجتماعی بود.
- ۴) در این دوره اصفهان پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود و از دیدگاه ادبی توسعه یافت.

۲۱ - کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن دهم، نادرست است؟

- ۱) وحشی بافقی و محتشم کاشانی از شاعران مشهور این دوره هستند.
- ۲) بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی، مولانا و حافظ در دوره عراقی، به دلیل تسلط طولانی مدت مغولان و تیموریان، جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی و ادیبان باقی نماند.
- ۳) توجه شاهان صفوی به ادبیات عرفانی، عارفان و شعرای هندی را به شعر فارسی علاقه‌مند کرد.
- ۴) قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش اجازه پرداختن به مسائل اجتماعی و سیاسی را نمی‌داد.

۲۲ - همه عوامل زیر به جز موجب شد که شعر و شاعری و انواع هنرها در عهد صفوی مورد توجه قرار گیرد.

- ۱) تبدیل شدن شهر اصفهان به پایتخت فرهنگی کشور
- ۲) داشتن مقام شیخی و رهبری طریقت برخی از شاهان صفوی
- ۳) در تماس بودن شاهان صفوی با برخی رؤسای مذاهب
- ۴) توجه شاهان عثمانی و هندی به مسائل فرهنگی

۲۳ - کدام گزینه دربارهٔ دوران شاعری بیدل و صائب، نادرست است؟

- ① شاعران این عصر، موضوعات و تمثیلات کهن را به مضامین تازه تبدیل و با زبان جدید بیان می‌کردند.
- ② برخی موضوعات شعری مانند شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی، مورد توجه شاعران این عصر قرار گرفت.
- ③ رفاه اقتصادی و رونق تجارت و کسب و کار در دوره صفوی موجب توجه مردم به امور فرهنگی و ادبیات شد.
- ④ آشنایی ایرانیان با اروپا موجب دایر شدن قهوه‌خانه‌ها و تجمع شاعران برای پرداختن به مشاعره مناظره و نقد آثار شد.

۲۴ - در کدام گزینه نام شاعری آمده است که شعرش ویژگی‌های زیر را داراست؟

- ① پادشها سرورا گر ز طواف درت از دگران باز ماند محتشم ناتوان
- ② بیدل این نقد به تاراج غم نسیه مده کار امروز کن امروز، ز فردا، فردا
- ③ از فضولی‌های خود صائب خجالت می‌کشم من که باشم تا کنم تلقین که رحمت کن مرا؟
- ④ هر چه صد روز آن کلیم خوش خطاب ساختی در یک دم او کردی خراب

۲۵ - چند مورد از عبارات زیر از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

- الف) سبک شعر وحشی بافقی حدّ واسط سبک دورهٔ خراسانی و دورهٔ بعد محسوب می‌شود و واقع‌گرایی شاخصه اصلی اشعار اوست.
- ب) کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیالهای رنگین مشهور است. وی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان خلاق المعانی ثانی لقب گرفت.
- ج) بیدل دهلوی در غزل‌سرایی مشهور است و برخی تک‌بیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها مثل ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.
- د) بابافغانی شیرازی از شعرای تأثیر گذاری است که در سرودن شعر مذهبی مشهور است و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است.

① یک ② دو ③ سه ④ چهار

۲۶ - در کدام گزینه نام سه شاعر قرن یازدهم و یک شاعر از قرن دهم آمده است؟

- ۱) بابافغانی شیرازی، صائب تبریزی، بیدل دهلوی، وحشی بافقی
- ۲) کلیم کاشانی، وحشی بافقی، بابافغانی شیرازی، محتشم کاشانی
- ۳) کلیم کاشانی، بیدل دهلوی، بابافغانی شیرازی، صائب تبریزی
- ۴) بابا فغانی شیرازی، محتشم کاشانی، بیدل دهلوی، صائب تبریزی

۲۷ - توضیح ارائه شده توصیف کدام شخصیت است؟

«در ابداع معانی و خیالهای رنگین مشهور است ضرب المثلها و الفاظ محاوره که زبان این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.»

- ۱) محتشم کاشانی - غزل
- ۲) بابافغانی شیرازی - قصیده
- ۳) کلیم کاشانی - غزل
- ۴) صائب تبریزی - قصیده

۲۸ - همه ابیات به جز ویژگیها و مفهوم مشترک اشعار یکی از شاعران قرن دهم را دارد.

۱) این بیابان قتلگاه سید لب تشنه است / ای زبان وقت فغان، وی دیده هنگام بکاست

۲) آن روز در قضای عزای شه شهید / چندان کنیم نوحه که افتد زبان ز کار

۳) میخواست عشق جانستان قتل یکی از عاشقان / از من زبون تر در جهان رسوا و بدنامی ندید

۴) این مکان بوده است روزی خیمه گاه اهل بیت / کز حباب اشک ما امروز گردش خیمه هاست

۲۹ - در قرن دهم دو جریان شعری بیشتر رونق داشت یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به طور

طبیعی و به شیوه کسانی مثل و در جریان بود و از نمایندگان آن

است. دیگری مکتب وقوع که نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از

بود.

۱) جامی و مولوی - بابافغانی شیرازی - مضمون‌های پیچیده

۲) جامی و مولوی - وحشی بافقی - گرفتاری تقلید

۳) سعدی و حافظ - وحشی بافقی - مضمون‌های پیچیده

۴) سعدی و حافظ - بابافغانی شیرازی - گرفتاری تقلید

۳۰ - متن زیر به ترتیب با کدام گزینه تکمیل می شود؟

«شاعران قرن دهم تشخیص داده بودند که سبک کاملاً جنبه و»

یافته است و با ادامه پابندی به سنن ادبی نابود می شود. پس باید به سوی باز گشت.

① عراقی - عینی و واقعی - تخیل گرایی ② هندی - عینی و واقعی - تخیل گرایی

③ هندی - ذهنی و تخیلی - واقع گویی ④ عراقی - ذهنی و تخیلی - واقع گویی

۳۱ - همه گزینه ها به جز گزینه از عواملی است که باعث شده بود شعر و شاعری معماری

و انواع هنرها در دوره صفویه مورد توجه قرار بگیرند.

① پایتخت شدن مرکز فارس به عنوان مهد هنر و فرهنگ

② دارا بودن مقام شیخی و رهبری داشتن برخی از شاهان صفوی

③ در تماس بودن شاهان صفوی با رؤسای مذاهب

④ پادشاهان صفوی رقاباتی چون شاهان عثمانی و هندی داشتند که آن ها نیز به مسائل فرهنگی

توجه نشان می دادند.

۳۲ - کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن دهم نادرست است؟

① در این قرن حکومت در دست جانشینان تیمور بود و اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران به طور کلی

و وضع ادبیات نیز به تبع آن، آشفته بود.

② شاعران این دوره تشخیص داده بودند سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه سیاسی و

اجتماعی یافته است.

③ آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک دخیل بود.

④ زبان فارسی که در شبه قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده بود، همه گیر و رسمی شد.

۳۳ - کدام شاعر درست معرفی نشده است؟

① وحشی بافقی: سبک شعرش حد واسط سبک دوره خراسانی و سبک هندی و واقع گرایی شاخصه

اصلی آن است.

② بیدل دهلوی از ویژگی های عمده شعر او، استعاره های رنگین خیال انگیز و سرشار از ابهام است.

③ کلیم کاشانی: ضرب المثل ها و الفاظ محاوره سخن او را برجسته ساخته است. وی در ابداع مضامین مشهور است.

④ صائب تبریزی معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است.

درس هشتم پایه‌های آوایی همسان (۲)

۳۴- واژه «پادشاهی» وزن کدام بیت را به هم می‌ریزد؟

- ۱) حکم کشتن هست سلطان را ولیک هم به لطف عام او امید باشد عام را
- ۲) ای ز چشمت چشم خواب و آب رویت برده آب از روی آب
- ۳) چون دم عیسی ندیدی گفته خواجه چه خوانی چون ید بیضا ندیدی را چه دانی
- ۴) گر نه در هر جوهری از عشق بودی شمه ای کی کشش بودی به آهن سنگ را

۳۵- سوال بیت زیر با کدام بیت هم وزن است؟

- «چونکه سلیمان برود دیو شهنشاه شود چون برود صبر و خرد نفس تو اماره شود»
- ۱) گر زنده جانی یابمی من دامنش بر تابمی ای کاشکی در خوابمی در خواب بنمودی لقا
- ۲) کوزه پر از می کن و در کاسه ریز خیز مزن خنک و خم برگشا
- ۳) سایه که فانی کندش طلعت خورشید بقا سایه مخوانش تو دگر عبرت ماکان و مترس
- ۴) آن شکایت‌ها که دارم از توهم پیش تو گویم نی چه گویم چون ندارد قصه هجران نهایت

۳۶- وزن کدام مصراع در برابر آن نادرست آمده است؟

- ۱) گر عمر بشد عمر دگر داد خدا: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
- ۲) بر سر خشم است هنوز آن حریف: مفععلن مفععلن مفععلن فاعلن
- ۳) به خدا دیو ملامت برهد روز قیامت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
- ۴) سفرهای علوی کند مرغ جانت: فعولن فعولن فعولن فعولن

۳۷- وزن کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) همی گویم بگریم در غمت زار دگر گویم بخندی بر گریستن (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)
- ۲) منم آن بنده مخلص که از آن روز که زادم دل و جان را ز تو دیدم دل و جان را به تو دادم
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن)
- ۳) ترسم در این دل‌های شب از سینه آهی سرزند برقی ز دل بیرون جهد آتش به جاهی برزند
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- ۴) بس کن از این روی نهان داشتن دل ستن قصر به جان داشتن (مفععلن مفععلن فاعلن)

۳۸ - وزن بیت زیر چیست؟

«تو اگر مهر گستی و شکستی دل خواجه به درستی که من آن عهد که بستم نشکستم»

۱) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن ۲) مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستف

۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن ۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳۹ - در چند مورد از مصراع‌های زیر رکن فاعلاتن دیده می‌شود؟

الف) سرو را باشد سماع از ناله دلسوز مرغ

ب) علی الله پرسشی فرما که ای بیمار من چونی؟

ج) چرا تنهم؟ نهم دل بر خیالت

د) ای ترک آتش رخ بیار آن آب آتش فام را

ه) تیره زلفا باده روشن کجاست؟

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۴۰ - رکن «فاعلن» در همه گزینه‌ها به جز وجود دارد.

۱) نمی‌دانم رطب را چاشنی چیست / همی بینم که خرما بر نخیل است

۲) جان که غمش خورد و رسیدم به لب / رفت دلم تا به چه خواهد رسید؟

۳) یار بار افتاده را در کاروان بگذاشتند / بی وفا یاران که بر بستند بار خویش را

۴) شمس تبریزی جوانم کرد باز / تا بینم بعد ستین شیوه‌ها

۴۱ - نشانه‌های هجایی کدام مصراع «U - - U | - - U | - - U - -» است؟

۱) که صورت نبندد دری دیگرم ۲) بگیر ای جوان دست درویش پیر

۳) به حشرم بده نامه در دست راست ۴) به نازی که لیلی به محمل نشیند

۴۲ - بیت کدام گزینه با بیت زیر هم وزن است؟

«لطف خدا بیشتر از جرم ماست نکته سربسته چه دانی خموش»

۱) به بازار او نقد دل چون فرستم که قلب است و کس رایگان برنگیرد

۲) عاقلان مجنون آن زلف چو لیلی خسروان فرهاد آن یاقوت شیرین

۳) ای ز چشمت رفته خواب از چشم خواب و آب رویت برده آب از روی آب

۴) خانه دل عشق به تاراج داد عقل از این واقعه بگریخته است

۴۳ - وزن پایه دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«با آن که از وی غایبم وز می‌چو حافظ تاییم در مجلس روحانیون گه گاه جامی می‌زنم»

۱) مفاعیلن ۲) فاعلاتن ۳) مستفعلن ۴) فعلاتن

۴۴ - خوشه‌های آوایی «U - - - U | - - - U | - - - U - - - U» نمودار هجایی کدام مصراع نیست؟

۱) من و ساقی به هم سازیم و بنیادش براندازیم

۲) مکن در جسم و جان منزل که این دون است و آن والا

۳) چو گرمی از تو می‌بینم چه باک از خصم دم سردم؟

۴) این سخن در دل فرود آید که از جان گفته‌اند

۴۵ - تقطیع هجایی بیت زیر در کدام گزینه صحیح است؟

«ای عجب از دشمن من خود منم / خیره گله چون کنم از دشمنم»

۱) - U U - / U - U - / - U U - / - U U - ۲) - U - / - U U - / - U U -

۳) - - U - / - U - U / - - U - - - / - U - U / - - U - ۴) - - U / - U - U / U - -

۴۶ - نشانه‌های هجایی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«چه خوش گفت با کودک آموزگار که کاری نکردیم و شد روزگار»

۱) - U | - - U | - - U | - - U | - - U | - - U ۲) - - U | - - U | - - U | - - U

۳) - - U | U - - U | U - - U | - - U | - - U ۴) - - U | - - - U | - - U

۴۷ - وزن بیت زیر کدام است؟

«آتش دیدی که چون تأثیر کرد سنگ را خون کرد و بی تأخیر کرد»

۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۴۸ - وزن همه گزینه‌ها از تکرار چهار بار «فاعلاتن» است به جز:

۱) همه را ملک مجاز است بزرگی و امیری تو خداوند جهانی که نه مردی و نه میری

۲) همه بینند نه این صنع که من می‌بینم همه خوانند نه این نقش که من می‌خوانم

۳) همه بر من چه زنی زخم فراق؟ ای مه خوبان نه منم تنها کاندلر خم چوگان تو گویم

۴) سخن از نیمه بریدم که نگه کردم و دیدم که به پایان رسدم عمر و به پایان نرسانم

۴۹ - کدام بیت از تکرار یک پایه آوایی همسان تشکیل شده است؟

- ۱) گویا طلوع می‌کند از مغرب آفتاب کاشوب در تمامی ذرات عالم است
 ۲) سعدی از اخلاق دوست هر چه بر آید نکوست گو همه دشنام گو کز لب شیرین دعاست
 ۳) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
 ۴) چو فرهاد از جهان بیرون به تلخی می‌رود سعدی ولیکن شور شیرینش بماند تا جهان باشد
 ۵۰ - بیت کدام گزینه بر وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» نیست؟

- ۱) ای شمع رقصان با نسیم آتش مزین پروانه را با دوست هم رحمی چو با دشمن مدارا می‌کنی
 ۲) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تا لقا
 ۳) چون حلقه در گوشم کند هر روز لطفش وعده‌ای دیگر چو شب نزدیک شد چون زلف در پا می‌برد
 ۴) تا نپنداری که بعد از چشم خواب آلود تو تا برفتی خوابم اندر چشم بیدار آمده ست
 ۵۱ - خوشه‌های هجایی کدام مصراع در مقابل آن درست آمده است؟

- ۱) که شنیدی که در این بزم دمی خوش بنشست (U U - - U U - - U U - -)
 ۲) علم شد حافظ اندر نظم اشعار (U - - - U - - - U - - -)
 ۳) یک نیمه نرگس باز کرد از خواب جنبانید سر (- - - U - - - U - - - U - - -)
 ۴) لطف خدا بیشتر از جرم ماست (- U U - - U U - - U U -)

۵۲ - وزن بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«بخندد همی باغ چون روی دلبر ببوید همی خاک چون مشک آذفر»

- ۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعی
 ۲) فاعولن فاعولن فاعولن فاعول
 ۳) مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعی
 ۴) فاعولن فاعولن فاعولن فاعول

۵۳ - وزن کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) از سرو گویم یا چمن از لاله گویم یا سمن از شمع گویم یا لگن یا رقص گل با آن صبا
 (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

- ۲) چو من صلح جویم شفیع او بود چو در چنگ آیم بُود خنجر او (مفاعیلن مفاعیلن فاعولن)
 ۳) گرچه وصالش نه به کوشش دهند هر قدر ای دل که توانی بکوش (مفععلن مفععلن فاعلن)
 ۴) تا که دانش گم کند مر راه را تا که عاقل بشکند فرهنگ را (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۵۴ - وزن پایه چهارم بیت زیر کدام گزینه است؟

نمی بینم از همدمان هیچ بر جای دلم خون شد از غصه ساقی کجایی

۱) فَعُول ۲) فاعلن ۳) فعولن ۴) فَعْلَن

۵۵ - نشانه های هجایی مصراعی از کدام گزینه به شکل زیر است؟

« - - U | - - U | - - U | - - U »

۱) وگر کرد ماهی ز یونس شکار زمین بوس او کرد ماهی و مار

۲) کسی کو ز جام تو یک جرعه خورد همه ساله ایمن شد از داغ و درد

۳) من آن شب نشسته سوادى به چنگ سیه تر ز سودای آن شب به رنگ

۴) چو باز آمدم کشور آسوده دیدم ز گرگان به در رفته آن تیز چنگی

۵۶ - پایه های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

۱) کار جهان هرچه شود کار تو کو بار تو کو گر دو جهان بتکده شد آن بت عیار تو کو

۲) ای چشم جان را توتیا آخر کجا رفتی بیا تا آب رحمت بر زند از صحن آتشدان ما

۳) چه کند چرخ فلک را چه کند عالم شک را چو بر آن چرخ معانی مهش انوار تو دارد

۴) چون نداری تاب دانش چشم بگشا در صفات چون نبینی بی جهت را نور او بین در جهات

۵۷ - هر مصرع کدام گزینه از چهار فاعلاتن تشکیل شده است؟

۱) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان ره که توام راه نمایی

۲) عمر گویندم که ضایع می کنی با خوبرویان وان که منظوری ندارد عمر، ضایع می گذارد

۳) گفتم ای مه توبه کردم توبه ها را در مکن گفت بس راه است پیشت تا ببینی توبه را

۴) مگر این دم سر آن زلف پریشان شده است که چنین مشک تتاری عبرافشان شده است

۵۸ - خوشه های هجایی مصرع زیر در کدام گزینه آمده است؟

« سعدی بنالیدی ز ما، مردان نالنند از الم »

۱) - U U - | - U U - | - U U - | - U - - ۲) - U - - | - U - - | - U - - | - U - -

۳) - U - | - U - - | - U - | - U - - ۴) - - U | - U - - | - - U | - U - -

۵۹ - وزن کدام مصراع درست است؟

- ۱) سعادت به بخشایش داور است: مفاعیلن مفاعیلن مفاعی
- ۲) وز من رها سازد مرا بیگانه از خویشم کند: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
- ۳) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
- ۴) ای به ازل بوده و نابوده ما: مفتعلن مفتعلن فاعلن

۶۰ - وزن بیت زیر کدام است؟

«جنبش اول که قلم بر گرفت حرف نخستین ز سخن در گرفت»

- ۱) مفتعلن مفتعلن متفعّلن
- ۲) مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن
- ۳) مفتعلن مفتعلن فاعلن
- ۴) مستفعّلن مستفعّلن فاعلن

۶۱ - نشانه‌های هجایی کدام مصراع در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) قصه دردم همه عالم گرفت (-U - | - U U - | - U U -)
- ۲) دلی کز تو سوزد چه باشد دوایش (- U | - -U - | - -U | - -U)
- ۳) راست بگو شمع رخت دوش کجا بود کجا (-U U - | - U U - | - U U - | - U U -)
- ۴) گر مجرمی بخشیدمت وز جرم آمرزیدمت (-U - - | - U - - | - U - - | - U - -)

۶۲ - نشانه‌های هجایی کدام بیت مطابق با پایه‌های آوایی (-U - | - -U - | - -U - | - -U -) نیست؟

- ۱) مرا مصلحت نیست لیکن همان به که در پرده باشی و بیرون نیایی
- ۲) بدین گونه هرگز نیفتادم از چه در این شیوه صد بار دیگر فتادم
- ۳) بیاید نهان جنگ را ساختن که دشمن نهان آورد تاختن چو
- ۴) جهان زیر پی چون سکندر بریدم یاجوج بگذشتم از سد سنگی

۶۳ - وزن کدام گزینه نادرست است؟

- ① درین سرای بی کسی، کسی به در نمی زند به دشت پرملال ما پرنده پر نمی زند (مفاعِلن
مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن)
- ② زنجیر عشقم هر طرف دیوانه وارم می کشد با اشتیاقم می برد بی اختیارم می کشد (مستفعلن
مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- ③ بُد این خلق و تو بودی نبود خلق و تو باشی نه بجنبی نه بگردی نه بکاهی نه فزایی (فعلاتن
فعلاتن فعلاتن فعلاتن)
- ④ دلم چون کشد مهد سلطان عشقش که یک ذره هفت آسمان برنگیرد (فعولن فعولن فعولن
فعل)

۶۴ - وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ① هم امروز از پشت بارت بیفکن (فعولن فعولن فعولن فعولن)
- ② باش چو شطرنج روان خامش و خود جمله زبان (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)
- ③ هر جا حیاتی بیشتر مردم در او بی خویش تر (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- ④ نیست ممکن عشق را در سینه پنهان داشتن (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
- ۶۵ - در کدام بیت یک هجا از آخرین پایه آوایی مصراعها حذف شده است؟
- ① به دنبال محمل چنان زار گریم که از گریه ام ناله در گل نشیند
- ② غافل مباش از عاقلی دریاب اگر صاحب دلی باشد که نتوان یافتن دیگر چنین ایام را
- ③ بگفت ای برادر غم خویش خور که از عمر بهتر شد و بیشتر
- ④ تا که خرابم نکند کی دهد آن گنج مرا تا که به سیلم ندهد کی کشدم بحر عطا

WWW.20SHOO.IR

درس نهم: استعاره

۶۶- در مصراع دوم همهٔ ابیات آرایه تشخیص به کار رفته است به جز ن.....

- ۱) نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل / بنال بلبل بیدل که جای فریاد است
- ۲) می خواست گل که دم زند از رنگ و بوی عشق / از غیرت صبا نفسش در دهان گرفت
- ۳) خون شد دلم از حسرت آن لعل روان بخش / ای درج محبت به همان مهر و نشان باش
- ۴) کاش در پرده شب و روز پیوشی رویت / تا ننازد فلک سفله به خورشید و مهش

۶۷- واژه مشخص شده در کدام گزینه در معنای مجازی به کار نرفته است؟

- ۱) الا ای پیر فرزانه، مکن عییم ز میخانه که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم
- ۲) می خور که عاشقی نه به کسب است و اختیار این موهبت رسید ز میراث فطرتم
- ۳) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا
- ۴) یکی دشت با دیدگان پر ز خون که تا او کی آید ز آتش برون

۶۸- در همه ابیات آرایه تشبیه و استعاره کاملاً به کار رفته است؛ به جز:

- ۱) تا گوهر وجود تو را نقش بسته است جان محیط بر لب ساحل رسیده است
 - ۲) صد پیرهن عرق گل خورشید کرده است تا میوه وجود تو کامل رسیده است
 - ۳) آخر ای ماه پری پیکر، که چون جانی مرا در فراق خویشتن چندین چه رنجانی مرا؟
 - ۴) هنوزت دایه میزد شانه بر سنبل که من خود را نمی دیدم به حال خویش و می دیدم گرفتارت
- ۶۹- در بیت «دلا تا کی در این زندان فریب این و آن بینی / یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی» همه گزینه‌ها دلالت صریح بر آرایه دارند به جز گزینه.....

- ۱) زندان ۲) فریب ۳) چاه ظلمانی ۴) دل

۷۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) مبند دل به عطای جهان که چون شبنم / هر آنچه شب دهدت، روز باز می گیرد
- ۲) این کوزه گر دهر چنین جام لطیف / می سازد و باز بر زمین می زندش
- ۳) دو صد مهره بر یکدگر ساخته است / که گل مهره‌ای چون تو پرداخته است
- ۴) نخورد لقمه شیرین کسی از خوان فلک / که عاقبتش بر نکند دندان را

۷۱ - در کدام بیت «استعاره آشکار» به کار رفته است؟

- ① من آنم که در پای خوکان نریزم مر این قیمتی در لفظِ دَری را
 ② به نظم اندر آری دروغی طمع را دروغ است سرمایه مر کافری را
 ③ به علم و به گوهر کنی مدحت آن را که مایه است مر جهل و بد گوهری را
 ④ اگر شاعری را تو پیشه گرفتی یکی نیز بگرفت خنیاگری را

۷۲ - کدام گزینه فاقد استعاره است؟

- ① از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد
 ② آه از آن جور و تناول که در این دامگه است آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود
 ③ صبا خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
 ④ عشق و درویشی و انگشت نمایی و ملامت همه سهل است، تحمل نکنم بار جدایی
 ۷۳ - در بیت «بهاران که شاباش ریزد سپهر / به دامن گلشن ز رگبارها چه آرایه‌هایی وجود دارد؟

- ① مراعات نظیر و استعاره ② مراعات نظیر و تشبیه
 ③ استعاره و تشبیه ④ جناس و تشبیه

۷۴ - در کدام گزینه «استعاره مکنیه» به کار رفته است؟

- ① سخن گفتیم و تفرج کنان بیرون رفتیم، در فصل ربیع.
 ② شوق می‌آمد، دست در گردن حس می‌انداخت، فکر بازی می‌کرد.
 ③ آسمان مال من است
 ④ عالم بی‌عمل به چه ماند؟ به زنبور بی‌عسل.

۷۵ - در کدام بیت «تشخیص» به کار رفته است؟

- ① گوشم به راه تا که خبر می‌دهد ز دوست صاحب خبر پیامد و من بی‌خبر شدم
 ② در شمار ارچه نیاورد کسی حافظ را شکر کان محنت بی حد و شمار آخر شد
 ③ از در درآمدی و من از خود به در شدم گویی کز این جهان به جهان دگر شدم
 ④ آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت چهره خندان شمع آفت پروانه شد

۷۶ - در کدام بیت «استعاره مکنیه» به کار رفته است؟

- ۱) بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم
یا رب مباد کس را مخدوم بی عنایت
- ۲) بهترین مراتب آن باشد
کان به فضل و هنر به دست آید
- ۳) عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت
همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی
- ۴) قضا چون از گردون فروهشت پر
همه عاقلان کور گردند و کر

۷۷ - در کدام مصراع دو آرایه تشبیه و استعاره وجود دارد؟

- ۱) اکسیر عشق بر مسما افتاد و زر شدم
از در درآمدی و من از خود به در شدم
- ۲) چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم
مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم

۷۸ - در بیت زیر شاعر چند بار از آرایه «استعاره مصرحه» بهره جسته است؟

«ماه را از شکن سنبل شبگون بنمای لاله را این همه در سایه ریحان مگذار»

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) یک

۷۹ - در شعر زیر کدام کلمه‌ها متناسب با آرایه «تشخیص» به کار رفته‌اند؟

«بخز در لاکنای حیوان که سرما / نهانی دستش اندر دست مرگ است / مبادا پوزه ات بیرون بماند /

که بیرون برف و باران و تگرگ است»

- ۱) حیوان - لاک ۲) دست - پوزه ۳) سرما - مرگ ۴) برف - باران

۸۰ - در بیت زیر کدام آرایه‌ها وجود دارد؟

«استخوانم سرمه شد از کوچه گردی‌های حرص خانه دار گوشه چشم قناعت کن مرا»

- ۱) تشخیص، واج آرایی، جناس ۲) مراعات نظیر، استعاره، موازنه

- ۳) استعاره، مراعات نظیر، مجاز ۴) جناس، تشبیه، مجاز

۸۱ - در همه مصراع‌های زیر استعاره مصرحه به کار رفته است به جز

- ۱) باز امشب ای ستاره تابان نیامدی ۲) تو را از کنگره عرش میزنند صغیر

- ۳) فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا ۴) مرا برف باریده بر پر زاغ

۸۲ - کلمه مشخص شده در کدام بیت معنای مجازی ندارد؟

- ۱) گردد از دست نوازش پایه معنی بلند
 ۲) سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی
 ۳) در این مقام مجازی به جز پیاله مگیر
 ۴) از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند
 مور را شیرین سخن دست سلیمان می‌کند
 چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
 در این سراچه بازیچه غیر عشق مبارز
 که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست
 ۸۳ - ترتیب و توالی ابیات از نظر آرایه‌های «استعاره - مجاز - حس آمیزی - ایهام» در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف) امروز که در دست توام مرحمتی کن فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت
 ب) ابروی دوست کی شود دست کش خیال من کس نزده است از این کمان تیر مراد بر هدف
 ج) دور از تو مپندار که هنگام صبحم با این جگر سوخته حاجت به کباب است
 د) رقص بر شعر تر و ناله نی خوش باشد خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
 ۱) الف - ج - ب - د
 ۲) ب - ج - د - الف
 ۳) الف - د - ج - ب
 ۴) ب - الف - د - ج
 ۸۴ - در همه ابیات به جز «اضافه استعاری» وجود دارد.
 ۱) بر سیه بختی ارباب سخن می‌گرید / ناله‌ای کز دل چاک قلم آید بیرون
 ۲) از کوچه آن زلف که سالم به در آید / کانجا سر خورشید به دیوار رسیده
 ۳) خورشید کز او خیره شود دیده انجم / از پرده نشینان شبستان خط اوست
 ۴) شرمندهام از عشق که با شغل دو عالم / نگذاشت کباب دل من خام بر آید
 ۸۵ - ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «استعاره، تشبیه و جناس همسان» کدام گزینه است؟

- الف) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
 ب) سیلاب ظلم او در و دیوار می‌کند
 ج) دوش سیلاب غم تا به سر زانو بود
 د) دوش سیلاب غم تا به سر زانو بود
 یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو
 خود رسم عدل نیست مگر در جهان برف
 و امشب ای دوست چه تدبیر که بگذشت ز دوش
 ۱) ج، الف، ب
 ۲) ج، ب، الف
 ۳) الف، ب، ج
 ۴) ب، ج، الف

۸۶ - در کدام گزینه «استعاره» وجود دارد؟

- ۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای
 ۲) روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست
 ۳) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
 ۴) زان یار دلنوازم شکری است با شکایت
 ۵) گر نکته دان عشقی بشنو تو این حکایت
- ۸۷ - با توجه به بیت هزاران نرگس از چرخ جهان گرد / فرو شد تا برآمد یک گل زرد منظور از «نرگس» و «گل زرد» چیست؟

- ۱) گل نرگس، گل آفتابگردان
 ۲) ستارگان، خورشید
 ۳) چشم، اشک
 ۴) ستارگان، ماه
- ۸۸ - در کدام بیت آرایه‌های «حس آمیزی، تناقض ابهام تناسب و استعاره» یافت می‌شود؟
- ۱) چون نباشد بلبل من چار موسم نغمه سنج؟
 ۲) ز شور عشق تو در کام جان خسته من
 ۳) لب بیستم ز سخن ای گل خندان که میاد
 ۴) من از لطافت جان تو چون کنم تعبیر
 ۵) نیست کم از شاخ گل هر مصرع رنگین مرا
 ۶) جواب تلخ تو شیرین تر از شکر می‌گشت
 ۷) مردمان بوی تو یابند ز رنگ سخنم
 ۸) که جسم تو ز صفا عالمی است روحانی
- ۸۹ - آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات به جز بیت گزینه تماماً صحیح هستند.

- ۱) سیلاب سرشک از غم هجران توام دوش / تا دوش بد، امروز به بالای سر آمد (تشبیه، جناس)
 ۲) همی برون جهد از آسمان ستاره به شب / ز بیم تیرت و بر قول من دلیل شهاب (حسن تعلیل، تشخیص)
 ۳) آن کس که به دست جام دارد / سلطانی جم مدام دارد (کنایه، ابهام تناسب)
 ۴) کم نشد از گریهٔ مستانه خواب غفلتم / سیل نتوانست کند از جای خود این سنگ را (تضاد، استعاره)

۹۰ - در کدام گزینه «تشخیص به کار نرفته» است؟

- ۱) پشت باغ، صخره‌ای پوشیده از گیاه و گل سر به سوی آسمان کرده است.
 ۲) تو آن کشتی ای که مغرورانه باد را در بادبان افکنده است تا سینه دریا را بشکافد.
 ۳) در باغ زیبا گل سرخ و زنبق کنار هم شکفته‌اند تا بر رخ ژاله بامدادی بوسه زنند.
 ۴) همه جا، مانند آن روزگاران که من در آتش عشق می‌گداختم، از عطر گل آکنده شده است.